

MAATALOUS KEHITTYY

Uusi vuosisata toi uusia tuulia myös maaseudun elämään. Viipurin läänin maanviljelysseura ja maamiesseurat sekä monenlaiset yhdistykset, Marttayhdistys, Maataloustuottajain yhdistys, sonni- ja karjuyhdistykset sekä erityyppiset osuuskunnat kuten maidonmyyntiosuuskunnat pyrkivät kohoamaan maatalouselinkeinon tuottavuutta ja tasoa. Oppia otettiin ammattilehdistä ja ulkomaillakin käytiin opintomatkoilla. Edistyksellisimpien isäntien välillä käytiin suoranaista kilpailua siitä, kuka saa nopeimmin kokennettua maatalaansa. Enson kasvava teollisuustaajama sekä Viipurin ja Pietarin läheisyys ruokki tuotannon tehostamista: kysyntää maito- ja muille karjatuotteille riitti. Kihlakunnan maatalous kasvoi, tehostui, koneistui ja monipuolistui voimakkaasti vuosisadan alusta vuoteen 1939 saakka.

NÄYTTELYT JA KILPAILUT

Kilpailut ja näyttelyt huomattiin tehokkaaksi tavaksi edistää uusia aatteita kuten karjan jalostusta, kasvinviljelyä, metsänhoitoa, ruoanlaittoa, rehujuurikkaan viljelyä, tilan yleistä parantamista ja maatalouden koneistamista. Vaikein ja arvokkain kilpa oli Viipurin läänin maanviljelysseuran järjestämät kokotalouskilpailut. Kilpailussa arvioitiin koko tilan kehittymistä ja kilpailu kesti tarkastuksineen 3-4 vuotta. Kilpailussa kunnostuneista tiloista käytettiin Mallitila-nimikettä. Kihlakunnan väen innostus maatalouden kehittämiseen tuotti tulosta. Vähitellen ”maatalousretkeilijät” myös muualta Suomesta ja ulkomailtakin tulivat tutustumaan kihlakunnan edistykselliseen maatalouteen ja mallitiloihin.

Suomen XIII Yleisessä Maatalousnäyttelyssä Viipurissa vuonna 1932 muun Suomen maanviljelijät näkivät varsinaisesti ensimmäistä kertaa sen, mitä Karjalassa maatalouden alalla tehtiin. Ensossa järjestettiin maatalousnäyttely 5-7 syyskuuta vuonna 1936. Kolmen päivän aikana näyttelyssä kävi noin 30 000, mahdollisesti lähes 40 000 vierasta. Näyttelyssä oli myös arvovaltaisia tapahtumia. Tasavallan presidentti P.E. Svinhufvud ja ulkoministeri Antti Hackzell seurueineen tutustuivat näyttelyyn ja Suomen Pankin pääjohtaja Risto Ryti oli yksi juhlan puhujista. Presidentti jakoi sukutilakunnia-kirjat niille talonpojille, joiden suvun hallussa sama tila oli ollut vähintään 200 vuotta. Jääsken pitäjään 58 kunniakirjasta tuli 21 kappaletta.

Enson maatalousnäyttelyn kyntämiskilpailu

Enson maatalousnäyttelyn ohjelman runsaudesta ja monipuolisuudesta kertoo jotakin se, että näyttelyn käsiohjelma oli 256-sivuinen. Juhlatilaisuuksien ohella näyttelyalueella ohjelmassa oli esimerkiksi lypsynäytöksiä ja lampaankeritsemiskilpailu. Näyttelyn yhteyteen oli järjestetty myös työmestaruuskilpailut. Kilpalajeina olivat muiden muassa vaatteiden veto, astiain pesu, kyntö, avo- ja salaojan kaivu, juurikasvien harvennus, heinäseipään teko, kirvesvarren vuoleminen, silakkaruokien ja omenasäilykkeiden valmistus. Kuva kyntämisen työmestaruuskilpailusta. Kuva Imatran kaupungin museo.

Mehiläisenhoitokurssilla vuonna 1926

Erilaiset maatalousseurat ja yhdistykset järjestivät jäsenilleen ja alueen asukkaille monenlaisia kehittäviä toimintaa. Toimintaa toteuttamaan palkattiin asiantuntijoita, neuvoja. Toimintaan kuuluivat esimerkiksi esitelmät, kurssit, maatalous- ja muut näyttelyt, työmestaruuskilpailut, yhteisostojen ja yhteismyynnin järjestäminen. Esitelmät ja kurssit pidettiin maatalouden eri osa-alueilla. Jääsken ennätys maamiesseuran järjestämien esitelmien määrässä lienee vuodelta 1923, jolloin pelkkiä esitelmätilaisuuksia pidettiin yhteensä 179 kappaletta. Pääosan niistä piti seuran neuvoja Armas Päivärinta, joten hän oli varmasti palkkansa ansainnut. Kuvassa Rouhialan mehiläiskurssi vuodelta 1926. Kuva Maija Nevalainen.

KOULUTUSTA JA TEOLLISUUTTA

Kihlakunnassa oli mahdollista saada myös maatalousalan koulutusta: Antreassa sijaitsi Järvenlinnan puutarha- ja talouskoulu, Ylä-Vuoksen maamieskoulu sekä vuonna 1931 perustettu Karjalan kasvinviljelyn koeasema, jossa tutkittiin kasvien viljelyä ja hoitoa. Kirvu tunnettiin maatalousoppilaitoksesta. Viipurin läänin maanviljelysseura etsi uusia ansiomahdollisuuksia pienviljelijöille. Parhaimmaksi ideaksi nousi juurikassokerin viljely. Antrean rakennettiin vuonna 1938 Itä-Suomen raakasokeritehdas. Jääsken rautatieaseman tuntumassa otettiin myös vuonna 1938 käyttöön uusi suuri OTK:n myllylaitos, joka jauhoi Karjalan ja osin Savonkin osuusliikkeitten tarvitsemat jauhot.

Antrean raakasokeritehdas

Raakasokeritehtaan paikasta käytiin kovaa kilpailua. Kirvulainen kansanedustaja Yrjö Welling äänesti tehtaan sijoittamisesta Antrean, vaikka Kirvukin oli vahvasti ehdolla. Tämä kuohutti kirvulaisten tunteita. Palatessaan äänestyksen jälkeen junalla Helsingistä takaisin Kirvuun oli asemalla vastassa ”satamäärin” vihaisia kirvulaisia, jotka pommittivat Wellingiä kananmunilla. Nimismies joutui saattamaan Wellingin kotiinsa. Palattuaan muutaman päivän kuluttua Helsingin matkalta oli munaryöppy taas vastassa. Lehtien kerrotaan kirjoittaneen, että Antrean olisi syytä tarjota turvapaikka hyväntekijälleen Wellingille. Kuva Martti Talja.